

Referat despre reglia Egiptului antic - a patra parte

Nu ne-a parvenit de la egipteni nici un text care sa ne prezinte in mod organic si in amanunte un sistem cosmogonic. Dar dispunem de elemente care sa ne permita reconstituirea (cam vaga, ce e drept) a unei cosmogonii; mai putin elementele provenind din scolile teologice de la Memfis si Teba, cat cele mai detaliate care ne comunica conceptia cosmogonica a scolii teologice helio politane.

Dupa invatatura teologilor din Memfis, la inceput a fost oceanul intunecat, haosul, numit Nun; in care salasluia doar Atum, primul zeu, cel care va crea lumea, iesind din adincuri in chip de soare si devenind astfel Ra, zeul suprem. Atum-Ra a creat patru zei si patru zeite. Intre acestia este si zeita Nut (cerul), reprezentata cu trupul arcuit deasupra lui Keb (pamintul). De asemenea, si zeul fertilitatii Osiris, apoi sotia sa Isis, si zeul rautatii si al desertului Seth. In legatura cu acesti zei s-au format o multime de mituri si de legende; dintre toate, de cea mai mare popularitate s-a bucurat legenda lui Osiris si Isis, devenita poate poemul de cea mai vibranta umanitate din intreaga literatura egipteana.

In afara de aceste divinitati si adeseori situandu-i mult deasupra lorpoporul simplu adora si alti zei, in primul rand, pe cei legati de viata agricola. Astfel, erau divinizati ca zei Nilul si Griul; apoi o serie de spirite, de protectori: al graviditatii, al nasterii, al vindecarii de o anumita boala, al casei, s.a.m.d. Uneori (dar mai rar) au ajuns sa fie divinizati oameni de seama; astfel unii regi (Amenofis I, Snefru, Sesostris III, s.a.) si chiar citiva viziri; de pilda, Imhotep, vizir, arhitect si medic al regelui Djeser din dinastia a III-a; sau Amenhotep, arhitectul faraonului Amenofis III.